

záróan dekoratív célokat szolgál, annyira, hogy a művésznőnek még minden zenekíséret nélkül előadott táncai is teljes megértésre és nagy tetszésre találnak. Első párizsi bemutatkozása után, 1922. ápr. 8-án a Városi Színházban lépett fel először nálunk és az esztéknek a magyarokkal való fajrokonságára való hivatkozással kérte a magyar közönséget, hogy támogassa célja elérésében. Azóta többször volt vendége a budapesti közönségnek, aki nagy külföldi sikerei közben mindig szívesen jött el újra a magyar fővárosba. A Turáni Társaság meghívására 1926. jan. 13-án látogatott el hozzánk és nagy siker mellett lépett fel a M. Kir. Operaházban, 1928. okt. 11-én ismét, majd 20-án a Városi Színházban, a »Szép Heléna« előadásán lépett fel.

Ilka és a huszártoborzó, Dalmű 3 felv. Írta Doppler Ferenc. Bem. 1849. dec. 29-én, a Nemzeti Színházban. Szereplők: Podagrassy: Kőszeghy Károly; Bátor: Füredi Mihály; Ilka: Hollósy Kornélia; István: Stéger Ferenc; Miska: Benza Károly; Zitta: Csillag Róza. Felújították 1878-ban, majd 1881. jún. 2-án és 1892. dec. 29-én.

Ilkey testvérek (Sándor és Móric), 1855. okt. havában a Nemzeti Színház részére 1000 frtot adományoztak. Ilkey Sándor 1838-ban nagyon rövid ideig igazgatója is volt a Nemzeti Színháznak.

Illedelmi nőszerep, — így hívták 1803-ban a naiva-szerepet.

Illei János, író, Jézus-társasági tanár, sz. 1725. jan. 3-án, Komáromban, megh. 1794. jan. 24-én. U. o. 1743. okt. 17-én a jezsuita-rendbe lépett s Budán, Győrött, Kassán, Nagyszombatban mint tanár, majd 1765-ben Kolozsvárott mint igazgató működött. Írt három szomorújátékot, címei: »Salamon király, László foglya«, »Ptolemeus« (eredetiek) és »Titus«, ford. Metastasióból s egy öreg korában írt bohózata is ismeretes, ennek címe: »Tornyos Péter«, farsangi játék 3 felv. Bem. 1795. febr. 16-án, — de többé sohasem játszották. 1790-ben egy kezdetleges trilógiát is fordított »Ludi tragici« címmel, megjelent

1791-ben. Kimerítő életrajzát Alszegehy Zsolt írta meg. (I. J. élete és írói működése. Nagyszombat. 1908.)

Illés József, színműíró, sz. 1860. jún. 26-án, Mesztegnyén (Somogy vm.). Színműve: »Ill' a berek«. Eredeti boh. 3 felv. Bem. 1894. aug. 7. Óbudai Színház. Rakoczay Pál színtársulatánál.

Illés Lajos, karénekes, sz. 1889-ben, Felsőüregen (Nyitra m.). Színpadra lépett 1919. ápr. havában.

Illés Márta, (edvi), színésznő, sz. 1883. jan. 26-án, Budapesten. Színpadra lépett 1913. okt. havában.

Illica Luigi, olasz opera-szövegíró, sz. 1857-ben, megh. 1919. dec. 26-án, Castell'Arquitoban. Puccininek és Belasconak írt operaszöveget. »André Chénier« c. operája, melynek zenéjét Umberto Giordano írta, a M. Kir. Operaház 1897. jan. 30-án mutatta be. (Radó Antal ford.). Volt egy magyar tárgyú drámája, melynek »Thököly Árpád« a címe. Előadták Olaszországban, 1885. ápr. havában. Társsz. Fontana. — Belasco egyfelvonásosából ő és Giacosa írták a »Pillangó kisasszony« 3 felv. operaszöveget Giacomo Puccini számára. (Bem. a M. Kir. Operaház 1906. máj. 12-én), valamint a »Tosca«-ét (Bem. u. o. 1903. dec. 1., mindkettőt Várady Sándor fordításában.)

Illuminator-nak hívták a világosítót az erdélyi úttörő színészek idején, 1792-ben.

Illuzió. A színpadi illuzió két dologra vonatkozik: az egyik az, hogy a színész igazi hús-vér ember hatását keltse, a másik, hogy annak az embernek a hatását keltse, akit ábrázolnia kell. Laikus felfogás szerint a színész csakis akkor kelt illuziót, ha külsőleg megfelel annak az alaknak, melyet olvasás, hallomás, vagy látás útján a laikus elképzelt magának. A színpadi illuzió kérdése tehát mindig kettőn fordul meg: színészen és hallgatón. A közönségben meggyökeresednek bizonyos felfogások egy-egy alakról s ezeknek a megvalósulását várja a színésztől. Ezt az illuziót el lehetne nevezni külső illuziónak, vagy az első pillanat illuziójának. Mi-